

Om att växa upp och hantera anhöriga som dricker för mycket, om att hitta sin egen väg fram i livet.

Filmen Jävla Pappa berör känsliga ämnen som vi sällan pratar om, men som är mycket vanliga i samhället; alkoholism och depression. Jävla Pappa är en timmes lång dokumentärfilm som handlar om Niklas, en deprimerad ung man, och hans alkoholiserade pappa, Leif, som står vilsna inför livet och relationen till varandra.

De gör som män alltid gör när de inte kan prata om sina känslor, de försöker bygga något. Ganska snart går det åt helvete, både med relationen och den husbil de försöker bygga, och de tvingas konfrontera sina känslor.

Målet med filmen har varit att skapa en samtalsgrund och igenkänning, så att människor med liknande erfarenheter kan få känna sig mindre ensamma, och ha något att utgå ifrån i samtal om sina egna erfarenheter.

Berättelsen om Niklas och hans pappa Leif lyfter frågor kring att prata om psykisk ohälsa, anhörigperspektivet och vilket ansvar en förälder har för sitt barn, och vice versa. Filmen lyfter även frågor om alkoholnormen och om mansrollen i flera generationer.

FILMFAKTA

Ämnen: Svenska, Biologi/Kropp och hälsa: Alkohol och droger, Samhällskunskap/Familj och samlevnad

Ålder: Grundskola 7-9, Gymnasiet

Speltid: 61 min

Produktionsår: 2023

Språk: Svenska, svensk text

Ursprungsland: Sverige

Artikelnummer: 42524

Producerat av: We Have a Plan AB

Producenter: Kerstin Überlackner, Niklas Gyberg

Ivarsson

Regi/foto: Niklas Gyberg Ivarsson

HANDLEDNING

Innan filmen:

Olika typer av missbruk av alkohol och droger eller annan psykisk ohälsa, kan vara svårt att prata om för barn men även för vuxna, trots att det är vanliga problem i samhället.

Inför filmen kan det vara klokt att resonera över egna erfarenheter, kompisars eller familjens. Många har i någon form kommit i kontakt med missbruk och de erfarenheterna ska inte kritiseras eller värderas. Lika lite ska andras erfarenheter kritiseras och värderas. Medmänsklighet, förståelse och acceptans är ledord som är viktiga i klassrummet.

Efter filmen:

Det kan vara bra att samtala kring filmen efteråt för att eleverna ska kunna reflektera över det de har sett. Här är några frågor att samtala kring:

Hur tycker du att filmen slutade?

Vad tror du hände med Niklas och Leif?

Man räknar med att två tredjedelar av de som är alkoholberoende är män men samtidigt är det färre män än kvinnor som söker hjälp.

Vad tror du det beror på?

Ett av fem barn växer upp med minst en förälder som har eller har haft alkoholproblem.

Vad kan ett barn känna och tänka när man växer upp med en missbrukande förälder?

Vad kan det få för konsekvenser?

Vad tycker du om att se en vuxen/förälder dricka för mycket?

Samtal

I samband med distributionen av Jävla Pappa har filmbolaget We have a Plan, film i Skåne och Region Skåne utformat ett samtalsprogram för att vidare lyfta de teman som filmen berör; alkoholism, föräldraskap, depression och frigörelse. Syftet är i första hand att sporra samtal och insikt kring hur det är att växa upp med en missbrukande anhörig, vilka konsekvenser det kan få och hur man kan gå vidare. Strukturen på samtalet är framtagen i samråd med psykologer med expertkunskap och organisationer som

jobbar dagligdags med frågor som berörs, exempelvis Maskrosbarn och studieförbundet NBV. Fokus ligger också på att informera om var det går att söka stöd om man själv är drabbad.

Programpunkten erbjuds antingen som ett live-framförande där regissören Niklas Gyberg Ivarsson närvarar och talar med publiken efteråt, men kan också komma att genomföras digitalt tillsammans med en handledningsplan för hur man på plats kan leda ett samtal med publiken efter visning.

HANDLEDNING

Citat från tidigare visningar:

Per Johnsson, docent i klinisk psykologi och lektor vid Lunds Universitet

“Det som är svårt i relationer med missbrukande föräldrar vågar Niklas Gyberg Ivarsson gå i närkamp med. Längtan efter en närhet som aldrig blir av mer än korta stunder. Som barn vill man så gärna att föräldrarna skall älska och tycka om mig som jag är och detta beskrivs mycket väl i denna film. Filmen är väldigt angelägen för skolelever, gymnasister och föräldrar för att förstå vad missbruk gör med relationer, att så ofta bli sviken och att föräldern säger saker som de ofta inte vill stå för dagen efter. Filmen har ett stort djup och en bra grund att stå på av att Niklas Gyberg Ivarsson har egen stor erfarenhet av dessa svårigheter. Han förmedlar väldigt mycket kunskap vad det innebär att ha en pappa som har stora problem med alkohol och det innebär att filmen är väl lämpad att nå ut till skolor. En väldigt bra film att diskutera kring och öka den egna förståelsen. Det finns ett särskilt värde att nå ut till gymnasister då det är under den perioden ungdomar börjar experimentera med alkohol och mer än någonsin funderar på föräldrar och deras vanor. Så mina varmaste rekommendationer. Det är en fantastisk film med flera starka scener.”

Thyra, 17:

“Först och främst tyckte vi väldigt mycket om den delen av filmen som vi fick se. Filmen och berättelsen var väldigt fint beskriven fotografiskt vilket gjorde den intim och intressant trots det seriösa och jobbiga ämnet. Det märktes att mycket arbete hade lagts på produktionen för helheten var väldigt estetisk och fin. Filmen lämnade avtryck som gjort att jag och en klasskamrat nu förra veckan, nästan ett år efter vi fick se delar av den, funderade på filmen och pratade om att vi längtar till att få se klart resten.”

David Wramneby, filmlärare, Malmö Latin

“Mina elever (åk 2+3, gymnasiet) hade förmånen att få se en tidig version av filmen ”Jävla pappa”, med efterföljande samtal. I samtalen, där eleverna verkligen fick komma till tals, blev det tydligt för mig att de genom besöket fick en ny blick på både sina egna och andras ibland brokiga relationer till ”vuxenvärlden”.”

HANDLEDNING

Länkar för mer information:

IOGT-NTO är en ideell partipolitisk folkrörelse mot alkohol:

<https://www.iogt.se/>

Maskrosbarn är en organisation för dig som är mellan 13-19 år och som har en förälder som har ett missbruk, mår psykiskt dåligt eller utsätter dig för våld:

<https://maskrosbarn.org/>

Hitta mer information på 1177.se

<https://www.1177.se/Kronoberg/liv--halsa/psykisk-halsa/nar-nagot-hander-i-familjen/for-dig-som-har-en-narstaende-med-problem/nar-nagon-nara-dig-har-ett-missbruk/>

Ungdomsmottagningens hemsida.

www.umo.se/familj/nar-vuxna-inte-mar-bra/nar-en-foralder-mar-psykisktdaligt/

Trygga Barnen stöttar barn och unga upp till 25 år som har en närstående som har problem med alkohol, andra droger eller mår psykiskt dåligt.

www.tryggabarnen.org

Barnets rätt i samhället är en organisation som finns till för barn och ungdomar som vill ha någon att prata med om det jobbiga som händer i ens liv.

www.bris.se

Läroplansmål LGR22

Koppling till läroplanen

Filmens teman, och de diskussioner som uppstår i samband med samtalsseminariet efteråt, går att koppla till en rad punkter i skolverkets läroplan för gymnasiet (GY11).

Bland annat:

Bidrar till att eleverna kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera, analysera och pröva antaganden

och lösa problem, reflektera över sina erfarenheter och sitt eget sätt att lära, samt kritiskt granska normer, påståenden och förhållanden.

- Ger kunskaper om förutsättningarna för en god hälsa.

- Ger möjlighet att hämta

stimulans ur kulturella upplevelser och utveckla känsla för estetiska värden.

- Ger kunskaper om samhälls- och arbetsliv.

- Utvecklar förmåga att kritiskt granska och bedöma det eleven ser, hör och läser för att kunna diskutera och ta ställning i olika livsfrågor och värderingsfrågor.
- Samt hjälper eleverna att observera och analysera människans samspel med sin omvärld utifrån perspektivet hållbar utveckling.

Centralt innehåll 4-6, 7-9

Kropp och hälsa

Några vanliga sjukdomar och hur de kan förebyggas och behandlas. Hur den psykiska och fysiska hälsan påverkas av levnadsförhållanden, kost, sömn, hygien, motion och beroendeframkallande medel samt hur hälsoproblem kan begränsas på individ- och samhällsnivå.

Filmvisningen och eftersamtalet går även att koppla till de individuella ämnesplanerna inom till exempel:

Samhällskunskap, svenska, idrott och hälsa, psykologi, medier och kommunikation, medieproduktion, filmproduktion, etcetera.